

اعمال و منزلت تاسوعا و عاشورای حسینی

تاسوعا و عاشورای حسینی یادآور ایثار و از خود گذشتگی انسان‌های بزرگواری بود که تاریخ را متحیر کرده و امروز نیز بعد از گذشت بیش از 1300 سال از آن واقعه، هنوز هم عاشقان و شیفتگان مکتب ابا عبدالله الحسین(ع) بر سینه زده و در عزای سیدالشهدا و یاران باوفایش، سوگواری می‌کنند.

تاسوعا و عاشورای حسینی یادآور ایثار و از خود گذشتگی انسان‌های بزرگواری بود که تاریخ را متحیر کرده و امروز نیز بعد از گذشت بیش از 1300 سال از آن واقعه، هنوز هم عاشقان و شیفتگان مکتب ابا عبدالله الحسین(ع) بر سینه زده و در عزای سیدالشهدا و یاران باوفایش، سوگواری می‌کنند.

به گزارش ایسنا، منطقه آذربایجان شرقی، «شیخ کلینی» از امام صادق(ع) نقل می‌کند که آن حضرت فرمودند: "روز تاسوعا، روزی است که امام حسین(ع) و یارانش را در کربلا محاصره کرده و دشمنان برای جنگ با آن حضرت اجتماع کردند و پسر مرجانه و عمر بن سعد از زیادی لشکر خویش خوشحال شدند و امام حسین(ع) و اصحابش را در آن روز ضعیف شمردند و یقین کردند که برای امام حسین(ع) یآوری نخواهد آمد و مردم عراق وی را کمک نخواهند کرد" آنگاه آن حضرت فرمودند: یا بَیُّ الْمُسْتَضْعَفِ الْعَرِيبِ، پدرم فدای آن ضعیف غریب باد.

در این روز شمر همراه با نامه ای از سوی عبیدالله بن زیاد خطاب به عمر بن سعد وارد کربلا شد که بر امام حسین(ع) و یارانش سخت بگیرد تا تسلیم شوند و وادار به بیعت گردند و در صورت امتناع، همه آنها را به قتل برساند. امام حسین(ع) حاضر به پذیرش ذلت بیعت با دشمن نشد، ولی از آنان خواست که آن شب را به وی مهلت دهند، تا به عبادت و دعا و نماز بپردازد و فردا در معرکه نبرد با آنان روبه رو شود.

عاشورای حسینی نیز روز پرحماسه و فراموش نشدنی تاریخ اسلام و تشییع، روز فداکاری، جانبازی و شهادت سرور و سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین(ع) و یاران باوفایش، در سرزمین کربلا (در سال ۶۱ هجری قمری) بوده و روزی بسیار جانگذار و جانسوز برای شیعیان است.

شیعیان و شیفتگان مکتب حسینی همه ساله، ایام محرم و به ویژه تاسوعا و عاشورای حسینی را گرامی داشته و با برپایی دسته های عزاداری و همچنین برپایی مراسم‌هایی چون شبیه خوانی و... در روز عاشورا به مرور وقایع و رویدادهای محرم سال 61 هجری قمری می‌پردازند و سوگواری می‌کنند و باید گفت که عزاداری روز عاشورا مهم ترین روز عزاداری شیعیان است.

شیخ عباس قمی در مفاتیح الجنان در باب اعمال عاشورای حسینی می‌گوید: «شایسته است شخص در این روز مشغول کاری از کارهای دنیا نگردد و غمگین باشد و این امر در نحوه پوشش و خوراکش نمایان باشد. این روز را بر امام حسین(ع) عزاداری کند و آن حضرت را زیارت کند (به زیارت عاشورا). خواندن هزار مرتبه توحید، دعای عشرات، خودداری از خوردن و آشامیدن اما بدون قصد روزه و هزار مرتبه لعن بر قاتلان سید الشهدا نیز از اعمال ذکر شده برای این روز است».

از مجلس امام حسین(ع) می‌توان به خدا رسید
یک کارشناس مسایل مذهبی در این رابطه به ایسنا گفت: عزاداری برای حضرت سیدالشهدا(ع) از جمله مهم ترین اعمال بوده و تمامی شیعیان این روز را نیز همانند عاشورای حسینی گرامی داشته و عزاداری و سوگواری های ویژه ای برپا می‌کنند.

حجت الاسلام رسول برگی تشریح کرد: قرائت زیارت عاشورا در این روزهای تاسوعا و به ویژه عاشورا بسیار مورد تاکید بوده و باید تلاش کنیم تا با محبت و حضور قلب در مراسمات عزاداری شرکت کنیم.

وی با تاکید بر این که کسب معرف و شناخت نسبت به روز عاشورا از جمله مواردی است که باید مورد توجه قرار گیرد، افزود: در کنار عزاداری ها، نباید نماز اول وقت را از دست داد؛ همچنین توزیع اطعام و یا نذر فرهنگی(کتاب، سخنرانی و...) از دیگر موارد توصیه شده در این روز است.

وی با تاکید بر این که با تمسک به امام حسین(ع) می‌توان به قرب الهی رسید، گفت: در تمامی مناسبت‌هایی که

مخصوص خداوند است(مانند روز عرفه و ليله القدر و...) زیارت امام حسین(ع) را می خوانیم و این موضوع نشان می دهد که از طریق مجالس امام حسین(ع) می توان به خدا رسید ، از این رو باید تلاش کنیم در مجالس سیدالشهدا با اتصال به امام(ع)، روح خود را به درگاه خداوند متصل کنیم.

احادیث در منزلت کربلا و زیارت امام حسین(ع)
مقام و منزلت امام حسین (ع) و همچنین ایام محرم در نزد اهل بیت(ع) به حدی است که احادیث و روایات بسیاری در این رابطه نقل کرده اند.
پیامبر (ص) می فرماید: و هی اطهر بقاع الارض و اعظم ها حرمة و إن ها لمن بطحاء الجنة ؛ کربلا پاک ترین بقعه روی زمین و از نظر احترام بزرگ ترین بقعه است. (کتاب ادب الطف به نقل از بساط های بهشت است. (بحارالانوار)

امام سجاد (علیه السلام) نیز می فرماید: تزهّر أرض کربلا یوم القیامة کالکوکب الدرّی وتنادی انا ارض الله المقدسة الطیبة المبارکة التي تضمنت سید الشهداء و سید شباب اهل الجنة؛ زمین کربلا، در روز رستاخیز، چون ستاره مرواریدی می درخشد و ندا می دهد که من زمین مقدس خدایم، زمین پاک و مبارکی که پیشوای شهیدان و سالار جوانان بهشت را در بر گرفته است. (کتاب ادب الطف به نقل از کتاب کامل الزیارات)

امام رضا علیه السلام نیز در این رابطه می فرماید: من زار قبرالحسین (ع) بشط الفرات کان کمن زار الله ؛ کسی که قبر امام حسین علیه السلام را در کرانه فرات زیارت کند، مثل کسی است که خدا را زیارت کرده است. (مستدرک الوسائل به نقل از کامل الزیارات)

امام صادق (ع) می فرماید: من سره ان یكون علی موائد النور یوم القیامة فلیکن من زوار الحسین بن علی (علیهما السلام) ؛ هر کس دوست دارد روز قیامت، بر سر سفره های نور بنشیند باید از زائران امام حسین (علیه السلام) باشد. (وسائل الشیعه)

علت عزاداری در دهه اول محرم چیست؟

طبق روایات، هرچند پیش از دهم محرم سال 61 هجری قمری جنگی رخ نداده اما مصیبت اهل بیت از همان اولین روز محرم و حتی پیش تر از آن شروع شده است، از این رو حزن و اندوه از اولین روز محرم شروع می شود. ائمه اطهار(ع) نیز تاکید داشتند که از ابتدای محرم ذکر مصیبت امام حسین(ع) آغاز شود، تا آمادگی برای ورود و پذیرش آن مصیبت بزرگ در روز دهم ایجاد شود.

برخی آیات روایات نیز به اهمیت ده شب اول اشاره دارد که آیه «وَلَّيَالٍ عَشْرٌ» (و به شب های دهگانه) در سوره فجر به ۱۰ شب اول محرم اشاره دارد.

در روایتی از دعبل خزاعی (شاعر و مداح اهل بیت(ع)) نیز آمده است: در دهه اول محرم خدمت امام رضا(ع) رسیدم و دیدم با تعدادی از اصحاب در حزن و اندوه نشسته اند. حضرت(ع) فرمود: «مرحبا به دعبل. آفرین بر کسی که با دست و زبان خود ما را یاری می رساند.» آنگاه آن حضرت(ع) من را در کنار خود نشانده و فرمودند: «ای دعبل! از تو می خواهم شعر بسرای، به جهت آنکه این روزها برای اهل بیت، روزهای غم و اندوه است و برای دشمنان ما، بخصوص بنی امیه روزهای شادی و سرور می باشد. ای دعبل! هر کس بر مصیبت جد من حسین(ع) اشک بیفشاند، البته خداوند گناهانش را مورد عفو قرار خواهد داد.» سپس آن حضرت(ع) امر فرمودند تا بین ما و اهل حرم پرده ای برافراشتند و فرمودند که در پس پرده ها بنشینند و بر عزا و مصیبت جد خود گریه و ناله سردهند و به من نیز امر فرمودند: «ای دعبل! بر حسین (ع) مرثیه ای بخوان. مادامی که تو زنده ای، یاور و مدح کننده ما هستی، پس تا جایی که می توانی از یاری ما دریغ نکن.» در این حال من به گریه افتادم و اشعاری در رثای خاندان نبوت و ماجرای عاشورا قرائت کردم.

گردآورنده: مهری هاشم زاده خبرنگار ایسنا در آذربایجان شرقی